

Kazimiera Hłakowiczówna

Bem serege menetel

Az emlékektől, s a vízióktól nem alhatok,
minden, ami lehetee volna, előttem kavargok,
a jövő-kardot emel, sebzett homlokkal vért fakaszt,
s a múlt? - elfeledett dicsősége jajong a sír alatt.
S míg álom nélkül villódnak, pereg az éj
valahonnan lábdobogás zaja kél:
az erdőkből a szurdokon át
hallom ágyúk s szekerek moraját,
kockaköveken zörögve mennek...
És hirtelen
tudom már: Bem,
Bem, Bem, Bem csapatai menetelnek.

Visszhangzanak a külvárosok
ezer bakancsos láb zajától,
bajszos arcok, és zászló lobog
és örvendeznek ünneplős leányok,
s a tarkakendős nénik hogy nevetnek!
...És boldogan csak zengnek, zengnek
a harangok! Irgalmas Jézusom!

Megadom magam, tovább nem állom:
hallom a kürtszót, lovak dobaját hallom.
Ezer ló tombol ablakom alatt-
a lengyel s a magyar diadalt arat...
És zene szól, vagy tán nem is zene,
csillagva kígyózik álmom serege...

S ezért mikor legsüketebb az éjjel,
szívünk szorítja s erőnk is fogytán,
az Úr Bem tábornokot küldi segítségül,
hogy meneteljen az utcán...
S ha bakancsok csattognak és zeneszó zendül
szívem felujjong, s örült táncra perdül
és dicső múltat idéz,
mert- Isten kegyelméből- tudom, hogy nem
más, mint Bem, Bem, Bem, hogy seregestül
Bem menetel Kolozsvár utcáin át.

(Lengyelből fordította: Gömöri György)

Marsz Bema

Nie mogę spać od widzeń i wspomnień,
wszystko, co mogło być, stoi nade mną niezłomnie,
to, co będzie-wznosi miecz, twarzą strzaskaną krwawi,
co było – pod mogiłami jęczy w zapomnieniu i sławie.
I gdy tak noc bezsennie migota,
zrywać się poczynają tupoty:
od lasów przez wąwozy
gruchocą armaty i wozy,
zjeżdżają głowiatymi brukami...
I nagle wiem,
że to Bem, Bem, Bem,
Bem maszerować poczyna ulicami.

Na przedmieściach łomot i stuk:
grzmią bokańcetyśiąca nóg,
twarzewąsate i chorągiewski,
w strojach malowanych radosne dziewczki,
roześmiane baby w jaskrawych wełnach...
...I dzwony szczęścia pełne
nade mną! O Jezu miłosierny!

I nie bronię się już, nie bronię,
słyszę trąbki słysze konie.
Tysiąc koni pod oknem parską
sławą zbrojną polsko-madziarską...
I wałą muzyki nie muzyki,
i świecą, i kołysza się szyki...

Tak to, kniedy noc najbardziej niema
miażdzy serca i męstwo łamie,
Bóg posyła generała Bema,
żeby maszerował ulicami...
I gdy słyszę muzykę i grzmot bokańczy
serce we mnie szalone zradości tańczy
i sławę wspomina starą,
bo- z łaski bożej –wiem,
że to Bem, Bem, Bem, że to Bem, Bem, Bem,
Bem maszeruje Kolozsvárem.

1941.

Kazimiera Hłakowiczówna 1892–1983

A két világháború közötti időszak kiemelkedő költője, a legendás Jozef Pilsudski marsall titkára. A vers érdekessége, hogy 1941-ben született, amikor Németország és a Szovjetunió már együttes erővel elfoglalták Lengyelországot, azonban a hagyományos lengyel-magyar barátság az egész világháború alatt megmaradt, ami megmutatkozott abban is, hogy a magyarok nem üzentek hadat Lengyelországnak, befogadták a lengyel menekült katonákat, tiszteket, és a háború alatt sok lengyel gyerek üdült és tanult Magyarországon.